

Havana, Cuba. La Casa di Musica, Avenida 20, no. 3308, Miramar.

Binnen is het vol en warm. Op 'Flor pálida' van Mark Anthony laten Cubaanse en buitenlandse *salsera's* zien wat ze kunnen. Ik sta met een mojito in mijn hand en een paar hoge hakken onder mijn jeans tegen een muur en kijk de zaal rond, op zoek naar een danspartner voor vanavond. Daar staat hij. Een Cubaanse, grotere versie van Enrique Iglesias met een driedagenbaardje. Er gaat een zweterige blik over me heen. Ik lach. Hij slaat zijn drankje achterover en steekt de zaal over, naar mij. Dan staat hij voor me, pakt het drankje uit mijn hand, zet het op het tafeltje naast ons. "Bailar?" vraagt hij met een schuin lachje. Hij weet dat ik geen 'nee' zeg. Dan trekt hij me mee en laat me het uur daarop alle hoeken van de dansvloer zien. "Bravo!" hijgt hij later aan de bar, waar we een mojito bestellen. "Salud!" proost hij. *Yes sir, I can boogie*, denk ik. Ik, een blonde Hollandse met twee linkerbenen die twee weken geleden haar eerste danspassen zette in een dansschool een paar straten bij dit salsapaleis vandaan.

Klompendans

Ik wilde het al eeuwen: kunnen dansen als een latina. *Moves* vanuit je heupen maken, voeten op hakken die ritmisch meegaan met de stappen van een lenige danspartner. Swingen zoals Jennifer Lopez, bewegen als de meisjes van Enrique Iglesias en de danseressen van Ricky Martin. Dat moest ik toch ook kunnen?

Helaas was het iets waarvan ik alleen maar kon dromen. Mijn twee linkerbenen werden al vroeg ontdekt. Op volksdansen, waar ik me als klein dorpsmeisje in het verenigingsgebouw voor inschreef, wist mevrouw Mols, de lerares, al na één blik: misschien dat ik er ooit

Ik lach. Hij slaat zijn drankje achterover en steekt de zaal over, naar mij. 'Dansen?'

een klompendans bij je in krijg, kind, maar zelfs dat wordt voor jou heel hard oefenen. Toen ik, eenmaal volwassen, danscursussen in Amsterdam volgde hielpen die linkerbenen en bovendien een chronisch gebrek aan tijd ook niet. Ik gaf op. Maar toen las ik twee jaar geleden op de CNN-site een stuk over een nieuwe hype: salsavakanties op Cuba, alwaar de lokale overheid dansscholen voor buitenlanders opzette. Honderd procent succes gegarandeerd, las ik. Daarbij was het *hot* en leuk. En goed voor je lijf. Ik zag foto's van hippe mensen in innige verstrengelingen. Dat wordt 'm, besloot ik. →

GEEN SECONDE STILSTAAN

Salsa is een van de meest opzwepende dansstijlen ter wereld. Het is een intieme dans die in koppels wordt uitgevoerd. Je staat geen seconde stil en bent voortdurend aan het bewegen. Op een dansavond of tijdens een les verbrand je heel wat calorieën. Andere dansvormen zoals Zumba doen hetzelfde voor je. Door dans aan je fitnessprogramma toe te voegen, ben je niet alleen bezig met afvallen, je krijgt ook meer ritmegevoel.

Dirty dancing voor dummmies

Van kleins af aan behept met een **houterige motoriek** en twee linkerbenen, zijn wervelende **Latijnse dansen** iets waar journalist Margriet Marbus alleen maar van kan dromen. Totdat ze een **salsavakantie naar Havana** boekt.

Tekst **Margriet Marbus** Fotografie **Sinaya Wolfert**

En dit voorjaar gaf ik mezelf na een aantal lonende opdrachten een tweewekse cursus salsadansen in Havana cadeau. Via een Nederlands reisbureau boekte ik dagelijks twee uur les. De weken ervoor sportte ik flink om mijn zelfvertrouwen op te krikken. Het was nu of nooit.

Muis in de val

En zo sta ik opeens in een danslokaal aan de Calle 32 in Havana mijn zenuwen te negeren. De school

OOK SALSA LEREN DANSEN IN HAVANA?

Het bekendste reisbureau in Nederland voor salsavakanties is Plus-Taalreizen. Via hen kun je terecht bij onder andere het Sprachecaffé. Wie ook nog Spaans wil leren in Havana, kan dat ook doen via dit reisbureau. Als je een week lang 's middags salsa-les neemt, kun je op de Cubaanse dansvloer met de basisfiguren goed uit de voeten. Wie twee weken les neemt, is redelijk ervaren en ingevoerd in de moeilijkere bewegingen. Let op: als je dansles neemt op Cuba, leer je salsa in de stijl van het land (er zijn meerdere soorten, red.).

heeft de onwelluidende naam Sprachecaffé, omdat ze behalve salsalessen ook Spaans geven. Maar ondanks de naam is dit volgens experts een van de beste dansinstituten van Havana. Honderd procent gegarandeerd, mompel ik als een mantra. De baas van dit instituut heet Sergio, een opgewekte Cubaan. Zijn blik gaat over het groepje Europese vrouwen. Iedereen krijgt van hem een eigen leraar toegewezen, die meteen je danspartner voor de komende tijd is. Privés dus voor Marion uit Frankrijk, Britse Natascha, Anita uit Denemarken, Anne uit

Duitsland en ik. We bekijken het groepje mannen dat ons gaat leren dansen. Ze kijken terug. De *salse-ra's*, zoals ervaren salsadansers heten, lijken op MTV-dansers: knap, gespierd, in G-Star-shirtjes en met bandana's om het hoofd. Een lange man met een hip kapsel – zijkanten kaal, bovenop glad naar achteren gekamd – loopt op me af. “Yosmel,” stelt hij zich voor. “Ik eh... kan totaal niet dansen,”

De salsadansers lijken op MTV-dansers: knap, gespierd, in G-Star-shirtjes en met bandana's om het hoofd

hoor ik mezelf piepen. Ik klink als een muis in de val. “Dat kan niemand hier,” zegt Yosmel onbewogen. “Daarom zijn jullie hier.” Ik denk aan mevrouw Mols en de klompendans. “Over twee weken...” begin ik voorzichtig, “kan ik het dan wel?” “Seguro,” zegt hij. Zeker. Hij zegt het echt.

Teentje trappen

We beginnen. Staand in een rij doen we pasjes na die een van de leraren voordoet.

“Behind step back, behind step back.”

Steeds beginnen met rechts en dan andersom: eerst links, dan rechts. En tellen: “One, two, three, rest...” Dan word ik vastgepakt door Yosmel. “Hand op mijn arm, de rechter in mijn hand,” commandeert hij. “Niet knijpen! Relax!”

“Behind step back, uno, dos, très...” telt hij. Ik volg gehoorzaam. Dan sta ik op zijn tenen. Opnieuw. Weer sta ik op een teen. Yosmel doet “Tsss...” Lachend, godzijdank. We gaan door. De muziek gaat aan. Ik tel mijn passen. “Op gevoel, op gevoel,” maant Yosmel. Na tien minuten kom ik een beetje mee. Yosmel laat me zien hoe ik een rondje moet draaien. “Ontspan!” roept hij. “Dansen is leuk!” Ja, denk ik, maar nu nog niet.

Na een uur gaat het beter. Het is knap inspannend en ondanks de airco zweet ik. Naast ons veegt Marion uit Frankrijk haar voorhoofd af. Ook bij de wat gevorderden, een lokaal verderop, staat het zweet op de wenkbrauwen. Dit heeft wel wat weg van een uur in de sportschool, denk ik. Goed voor je conditie. Niet zo gek dat salsapassen zijn geïntegreerd in fitnessworkouts als Zumba. “Heel aardig,” zegt Yosmel als de muziek uitgaat. En dan streng: “Oefenen op je hotelkamer! Vrijdagsavond gaan we naar Casa di Musica. Dan moet je kunnen dansen.” Pardon? Dat is over vier dagen! Die avond voel ik mijn kuit, mijn achillespees doet pijn. Ik oefen voor

de spiegel. Ik moet behalve iets aanleren ook iets afleren, merkte ik tijdens deze eerste les. Bij salsa geldt namelijk: de man leidt. Altijd. Hij bepaalt aan de hand van de muziek de figuren en ik moet daarin meegaan. En ik ben niet zo'n meegaand type. De volgende dagen besteed ik elk vrij uurtje aan oefenen. 's Avonds doe ik voor de spiegel mijn passen, in bed bekijk ik salsavideo's. Ik zal deze vakantie leren dansen. ➔

Bij salsa geldt: de man leidt. Altijd. En ik ben niet zo'n meegaand type

docent Spaans

"Ik ging met vriendinnen op vakantie naar Cuba; we begonnen met een salsacursus in Havana. De eerste dag werden we opgewacht door drie knappe Cubanen, onze leraren voor de rest van de week. Mijn danspartner was Yosmel, een sympathieke gast met oneindig veel geduld. In de Caribische hitte leerde hij mij de basisprincipes en zorgde ervoor dat ik salsa zelfs leuk begon te vinden. De rest van de vakantie was ik vaak op de dansvloer te vinden. We gingen iedere avond stappen met de medestudenten en leraren om onze moves in de praktijk te brengen. Zo ontstonden er al snel een aantal romances die geheim moesten blijven voor de eigenaar van de school. Het leek soms net op de film *Dirty dancing: Havana nights*."

Yara Mens (22), freelance journalist

"Ik dacht dat ik nooit op Cubaanse mannen zou vallen. Totdat ik hem zag staan: mijn salsaleraar in Havana. 'Ik wil met hem dansen,' zei ik tegen mijn vriendinnen en gelukkig gebeurde dat ook. Elke dag werden mijn liefde voor salsa en voor hem groter. Hij leerde me niet alleen de pasjes, maar ook het ritme begrijpen. Behalve dansen liet hij me zien wat passie is en dat je niet onzeker hoeft te zijn. Door zijn ogen zag ik ook het echte Cuba en de donkere kant ervan. Ik stond versteld van de armoede en de scheiding tussen toeristen en locals. Ik was gek op hem, maar wist dat het nooit zou gaan werken. Cuba zal voor altijd in mijn hart zitten, net zoals hij. Verlieft op je salsaleraar: megaliché, maar geweldig was het!"

Josephine Schuurman (23), student

"De salsa-les begon en ik stond met mijn vriendinnen te praten over welke leraar we graag wilden. De mannen deden blijkbaar hetzelfde: op eens stond de knapste leraar voor mijn neus. Hij werd door zijn collega's grappend 'El animal' genoemd, het beest. Een grote, donkere man die me afwisselend verlegen en uitdagend aankeek. Voor hem was salsa een kwestie van zo veel mogelijk lichamelijk contact maken. Het begon onwennig. Hij zei niet zo veel. Des te meer bewoog hij, mij vooral. Een goed gevoel. Ik was niet de aritmische toerist, eerder een sexy Latina. Toen ik later bachata-les nam was hij ineens ook mijn leraar, haha! No way trouwens dat ik de door hem aangeleerde intieme manier van dansen met anderen ga uitvoeren."

Kirsten van Schaik (28), presentatrice

"Begin 2015 heb ik in Havana een achtdaagse salsacursus gevolgd. Ik hou van dansen, maar bak er meestal niets van. Door het gezellige clubje medecursisten en de leuke begeleiders heb ik ontzettend genoten. De lessen waren gezellig en leerzaam, er was ruimte om te lachen en alles werd op een spontane en speelse wijze uitgelegd. Omdat we direct zelf mee moesten dansen, leerden we snel. Sommige cursisten hadden al ervaring, waardoor we elkaar konden helpen. Ik vond het een goede manier om snel leuke mensen te leren kennen. Van tevoren weet je al dat de medecursisten in ieder geval van dansen en reizen houden en het leuk vinden om nieuwe mensen te leren kennen. Ik zou het zo weer doen en kan het iedereen aanraden."

Het gaat!

De middaguren in het Sprachecaffé worden maximaal benut. Ik dans aan de hand van Yosmel vooruit, achteruit, naar links, rechts, ik draai, voer manoeuvres uit – de figuren – waarbij onze armen nu en dan in de knoop raken. Ik slaap 's nachts als een roos en elke morgen sta ik op met meer spierpijn. Maar ik léér het. Na drie dagen zenuwachtig stappen tellen gaat alles relaxter en wordt het inderdaad leuk. Ik houd Yosmels hand niet meer vast in een klemgreep, de passen worden een automatisme en ik krijg gevoel voor ritme. "Mejor," klappt Yosmel na de derde les. Veel beter! "Gracias," hijg ik blij. Dansen en ik, het wordt nog wat.

Dan is het vrijdag: Casa di Musica. We lopen een donkere zaal in, 'Vivir mi vida' van Mark Anthony klinkt. Een snelle salsa. Ik word op mijn schouder getikt. Voor ik het weet draai ik aan de hand van een donkere *salsera* mijn rondjes, doe mijn passen en ja, het gaat! De muziek is, behalve dit snelle nummer, gelukkig aangepast aan de vele buitenlandse bezoekers: niet te snel en bekend. Tussen het dansen door proosten we met sterke mojito's en stellen de Cubanen ons voor aan nog meer Cubanen. We dansen, kletsen, lachen. Voor we het weten is er drie uur voorbij en sluiten de deuren. "Naar de stad!" roept iemand. "Vamos!"

Buiten worden antieke limo's aangehouden. We springen erin en zoeven even later over Havana's beroemde boulevard de Malecón, waar opspattende golven spetters zeewater over de auto's en hun pas-sagiers sprenkelen. Dan staan we in het bruisende hart van de stad, Calle Obispo. Overal klinkt live muziek.

In hotel Florida, een beroemde spot voor dansers, gaat de rum van hand tot hand en er wordt volop gedanst. Zo gaan de avonden voorbij. Het dagritme bestaat uit uitslapen, een kleine excursie of het zwembad, dansles, borrelen, eten en daarna de nacht. Swingen in het Obispo-district met andere groepen *salsera's*. Die ons weer de weg wijzen naar andere tropische terrassen met verborgen marmeren dansvloeren. Pop-up plekken met live muziek zonder versterkers waar *ron añejo* uit flessen zonder etiket in plastic bekertjes wordt verkocht. Ik dans met *salsera's* uit de hele wereld. Cubanen, New Yorkers,

Op naar de oude binnenstad voor een laatste lange nacht vol rum, muziek en salsa

Duitsers, Australiërs, Argentijnen, Zwitsers, Israëliërs. "Salsa verbindt ons," lacht een Spaanse hotelier. En zo is het.

Dan is het mijn laatste vrijdagavond. De reisweegschaal zegt 69. Ondanks alle mojito's is er zomaar vijf kilo af. Ik trek mijn jurkje aan en stap in mijn dansschoenen. In Casa di Musica vliegen de uren met de Cubaanse versie van Enrique voorbij. Dan: op naar de oude binnenstad voor een laatste lange nacht vol rum, muziek en salsa. "Alles goed?" vraagt de chauffeur van de roze Cadillac die mij en mijn zere voeten in de vroege morgen terug naar mijn hotel brengt. "Kan niet beter, *señor*," zeg ik terwijl ik mijn schoenen uitschop. Volgend jaar kom ik terug. ■